विकिस्रोतः

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ/അധ്യായഃ 3 സ്വയംഭൂ+ത്രൈഗുണ്യ+സ്വരൂപ വർണ്ണനം

ഋഷയ ഊചു .

ദേവാനാം ദാനവാനാം ച ദൈത്യാനാം ചൈവ സർവശഃ .

ഉത്പത്തിം വിസ്തരേണൈവ ബ്രൂഹി വൈവസ്വതേഽന്തരേ ..

2,3.1 ..

സൂത ഉവാച

ധർമ്മസ്യൈവ പ്രവക്ഷ്യാമി നിസർഗന്തം നിബോധത .

അരുന്ധതീവസുർജാമാലംബാ ഭാനുർമരുത്വതീ .. 2,3.2 ..

സംകല്പാ ച മുഹൂർത്താ ച സാധ്യാ വിശ്വാ തഥൈവ ച .

ധർമസ്യ പത്ന്യോ ദശ താ ദക്ഷഃ പ്രാചേതസോ ദദൗ .. 2,3.3 ..

സാധ്യാപുത്രാസ്തു ധർമസ്യ സാധ്യാ ദ്വാദശജജ്ഞിരേ .

ദേവേഭ്യസ്താൻപരാന്ദേവാന്ദേവജ്ഞാഃ പരിചക്ഷതേ ..

2,3.4 ..

ബ്രാഹ്മണാ വൈ മുഖാത്സൃഷ്ടാ ജയാ ദേവാഃ പ്രജേപ്സയാ .

സർവേ മന്ത്രശരീരസ്തേ സ്മൃതാ മന്വന്തരേഷ്വിഹ .. 2,3.5 ..

ദർശശ്ച പൗർണമാസശ്ച ബൃഹദ്യച്ച രഥന്തരമ് .

വിത്തിശ്ചൈവ വിവിത്തിശ്ച ആകൂതിഃ കൂതിരേവ ച .. 2,3.6 ..

വിജ്ഞാതാ ചൈവ വിജ്ഞാതോ മനോ യജ്ഞസ്തഥൈവ

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24

ച .
നാമാന്യേതാനി തേഷാം വൈ യജ്ഞാനാം പ്രഥിതാനി ച .. 2,3.7 ..
ബ്രഹ്മശാപേന തേജാതാഃ പുനഃ സ്വായംഭുവേ ജിതാഃ .
സ്വാരോചിഷേ വൈ തുഷിതാഃ സത്യശ്ചൈവോത്തമേ പുനഃ .. 2,3.8 ..
താമസേ ഹരയോ നാമ വൈകുണ്ഠാ രേവതാന്തരേ .
തേ സാധ്യാശ്ചാക്ഷുഷേ നാമ്നാ ഛന്ദജാ ജജ്ഞിരേ സുരാഃ .. 2,3.9 ..
ധർമപുത്രാ മഹാഭാഗാഃ സാധ്യാ യേ ദ്വാദശാമരാഃ .
പൂർവം സമനുസൂയന്തേ ചാക്ഷുഷസ്യാന്തരേ മനോഃ .. 2,3.10 ..
സ്വാരോചിഷേഽന്തരേഽതീതാ ദേവാ യേ വൈ മഹൗജസഃ .
തുഷിതാ നാമ തേഽന്യോന്യമൂചുർവൈ ചാക്ഷുഷേഽന്തരേ .. 2,3.11 ..
കിഞ്ചിച്ഛിഷ്ടേ തദാ തസ്മിന്ദേവാ വൈ തുഷിതാബ്രുവൻ .
ഏതാമേവ മഹാഭാഗാം വയം സാധ്യാം പ്രവിശ്യ വൈ .. 2,3.12 ..
മന്വന്തരേ ഭവിഷ്യാമസ്തന്നഃ ശ്രേയോ ഭവിഷ്യതി .
ഏവമുക്ത്വാ തു തേ സർവേ ചാക്ഷുഷസ്യാന്തരേ മനോഃ .. 2,3.13 ..
തസ്യാം ദ്വാദശ സംഭൂതാ ധർമാത്സ്വായംഭുവാത്പുനഃ .
നരനാരായണോ തത്ര ജജ്ഞാതേ പുനരേവ ഹി .. 2,3.14 ..
വിപശ്ചിദിന്ദ്രോ യശ്ചാഭൂത്തഥാ സത്യോ ഹരിശ്ച തൗ .
സ്വാരോചിഷേഽന്തരേ പൂർവമാസ്താം തൗ തുഷിതാസുതൗ .. 2,3.15 ..

25. അധ്യായഃ 25
26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44
45. അധ്യായഃ 45
46. അധ്യായഃ 46
47. അധ്യായഃ 47
48. അധ്യായഃ 48
49. അധ്യായഃ 49
50. അധ്യായഃ 50
51. അധ്യായഃ 51
52. അധ്യായഃ 52
53. അധ്യായഃ 53
54. അധ്യായഃ 54
55. അധ്യായഃ 55
56. അധ്യായഃ 56
57. അധ്യായഃ 57
58. അധ്യായഃ 58
59. അധ്യായഃ 59
60. അധ്യായഃ 60
61. അധ്യായഃ 61
62. അധ്യായഃ 62
63. അധ്യായഃ 63
64. അധ്യായഃ 64

തുഷിതാനാം തു സാധ്യാത്വേ നാമാന്യേതാനി ചക്ഷതേ .
മനോഽനുമന്താ പ്രാണശ്ച നരോഽപാനശ്ച വീര്യവാൻ .. 2,3.16 ..
വിതിർനയോ ഹയശ്ചൈവ ഹംസോ നാരായണസ്തഥാ .
വിഭുശ്ചാപി പ്രഭുശ്ചാപി സാധ്യാ ദ്വാദശ ജജ്ഞിരേ .. 2,3.17 ..
സ്വായംഭുവൈംഽതരേ പൂർവം തതഃ സ്വാരോ ചിഷേ പുനഃ .
നാമാന്യാസൻപുനസ്താനി തുഷിതാനാം നിബോധത .. 2,3.18 ..
പ്രാണാപാനാവുദാനശ്ച സമാനോ വ്യാന ഏവ ച .
ചക്ഷുഃ ശ്രോത്രം രസോ ഘ്രാണം സ്പർശോ ബുദ്ധിർമനസ്തഥാ .. 2,3.19 ..
നാമാന്യേതാനി വൈ പൂർവം തുഷിതാനാം സ്മൃതാനി ച .
വസോസ്തു വസവഃ പുത്രാഃ സാധ്യാനാമനുജാഃ സ്മൃതാഃ .. 2,3.20 ..
ധരോ ധ്രുവശ്ച സോമശ്ച ആയുശ്ചൈവാനലോഽനിലഃ .
പ്രത്യൂഷശ്ച പ്രഭാസശ്ച വസവോഽഷ്ടൗ പ്രകീർതിതാഃ .. 2,3.21 ..
ധരസ്യ പുത്രോ ദ്രവിണോ ഹുതഹവ്യോ രജസ്തഥാ .
ധ്രുവപുത്രോഽഭവത്താത കാലോ ലോകാപ്രകാലനഃ .. 2,3.22 ..
സോമസ്യ ഭഗവാന്വർചാ ബുധശ്ച ഗ്രഹബൗധനഃ .
ധരോർമീ കലിലശ്ചൈവ പഞ്ച ചന്ദ്രമസഃ സുതാഃ .. 2,3.23 ..
ആയസ്യ പുത്രോ വൈതണ്ഡ്യഃ ശമഃ ശാന്തസ്തഥൈവ ച .
സ്കന്ദഃ സനത്കുമാരശ്ച ജജ്ഞേ പാദേന തേജസഃ .. 2,3.24 ..
അഗ്നേഃ പുത്രം കുമാരം തു സ്വാഹാ ജജ്ഞേ ശ്രിയാ വൃതമ് .
തസ്യ ശാഖോ വിശാഖശ്ച നൈഗമേയശ്ച പ്രഷ്ടജാഃ .. 2,3.25 ..
അനിലസ്യ ശിവാ ഭാര്യാ തസ്യാഃ പുത്രോ മനോജവഃ .
അവിജ്ഞാന ഗതിശ്ചൈവ ദ്വൗ പുത്രാവനിലസ്യ ച .. 2,3.26 ..
പ്രത്യൂഷസ്യ വിദുഃ പുത്രമൃഷിം നാമ്നാഥ ദേവലമ് .
ദ്വൗ പുത്രൗ ദേവലസ്യാപി ക്ഷമാവന്തൗ മനീഷിണൗ .. 2,3.27 ..

65. അധ്യായഃ 65
66. അധ്യായഃ 66
67. അധ്യായഃ 67
68. അധ്യായഃ 68
69. അധ്യായഃ 69
70. അധ്യായഃ 70
71. അധ്യായഃ 71
72. അധ്യായഃ 72
73. അധ്യായഃ 73
74. അധ്യായഃ 74

ബൃഹസ്പതേശ്തു ഭഗിനീ ഭുവനാ ബ്രഹ്മവാദിനീ .

യോഗസിദ്ധാ ജഗത്കൃത്സ്നമശക്താ ചരതി സ്മ ഹ .. 2,3.28 ..

പ്രഭാസസ്യ തു ഭാര്യാ സാ വസൂനാമഷ്ടമസ്യ ഹ .

വിശ്വകർമാ സുതസ്തസ്യാഃ പ്രജാപതിപതിർവിഭുഃ .. 2,3.29 ..

വിശ്വേദേവാസ്തു വിശ്വായാ ജജ്ഞിരേ ദശ വിശ്രുതാഃ .

ക്രതുർദക്ഷഃ ശ്രവഃ സത്യഃ കാലഃ മുനിസ്തഥാ .. 2,3.30 ..

പുരൂരവോ മാർദ്രവസോ രോചമാനശ്ച തേ ദശ .

ധർമപുത്രാഃ സുരാ ഏതേ വിശ്വായാം ജജ്ഞിരേ ശുഭാഃ .. 2,3.31 ..

മരുത്വത്യാം മരുത്വന്തോ ഭാനവോ ഭാനുജാഃ സ്മൃതാഃ .

മുഹൂർതാശ്ച മുഹൂർതായാ ഘോഷലംബാ ഹ്യജായത .. 2,3.32 ..

സംകല്പായാം തു സംജജ്ഞേ വിദ്വാൻസംകല്പ ഏവ തു .

നവ വീഥ്യസ്തു ജാമായാഃ പഥത്രയമുപാശ്രിതാഃ .. 2,3.33 ..

പൃഥിവീ വിഷയം സർവമരുന്ധത്യാമജായത .

ഏഷ സർഗഃ സമാഖ്യാതോ വിദ്വാന്ധർമസ്യ ശാശ്വതഃ .. 2,3.34 ..

മുഹൂർതാശ്ചൈവ തിഥ്യാശ്ച പ്രതിഭിഃ സഹ സുവ്രതാഃ .

നാമതഃ സംപ്രവക്ഷ്യാമി ബ്രുവതോ മേ നിബോധത .. 2,3.35 ..

അഹോരാത്രവിഭാഗശ്ച നക്ഷത്രാണി സമാശ്രിതഃ .

മുഹുർത്താഃ സർവനക്ഷത്രാ അഹോരാത്രഭിദസ്തഥാ .. 2,3.36 ..

അഹോരാത്രകലാനാം തു ഷഢശീത്യധികാഃ സ്മൃതാഃ .

രവേർഗതി വിശേഷേണ സർവർത്തുഷു ച നിത്യശഃ .. 2,3.37 ..

തതോ വേദവിദശ്ചൈതാം ഗതിമിച്ഛന്തി പർവസു .

അവിശേഷേഷു കാലേഷു ജ്ഞേയഃ സവിതൃമാനതഃ .. 2,3.38 ..

രൗദ്രഃ സാർപസ്തഥാ മൈത്രഃ പിത്ര്യോ വാസവ ഏവ ച .

ആപ്യോ്ഥ വൈശ്വദേവശ്ച ബ്രാഹ്മോ മധ്യാഹ്നസംശ്രിതഃ .. 2,3.39 ..

പ്രാജാപത്യസ്തഥൈവേന്ദ്ര ഇന്ദ്രാഗ്നീ നിരൃതിസ്തഥാ .

വാരുണശ്ച യഥാര്യമ്ണോ ഭഗശ്ചാപി ദിനശ്രിതാഃ .. 2,3.40 ..

ഏതേ ദിനമുഹൂർതാശ്ച ദിവാകരവിനിർമിതാഃ .

ശങ്കുച്ഛായാ വിശേഷേണ വേദിതവ്യാഃ പ്രമാണതഃ .. 2,3.41 ..

അജൈകപാദഹിർബുധ്ന്യഃ പൂഷാശ്വിയമദേവതാഃ .

ആഗ്നേയശ്ചാപി വിജ്ഞേയഃ പ്രാജാപത്യസ്തഥൈവ ച .. 2,3.42 ..

സൗമ്യശ്ചാപി തഥാദിത്യോ ബാർഹസ്പത്യശ്ച വൈഷ്മവഃ .

സാവിത്രശ്ച തഥാ ത്വാഷ്ട്രോ വായവ്യശ്ചേതി സംഗ്രഹഃ .. 2,3.43 ..

ഏതേ രാത്രേർമുഹൂർത്താഃ സ്യുഃ ക്രമോക്താ ദശ പഞ്ച ച .

ഇന്ദോർഗത്യുദയാ ജ്ഞേയാ നാഡികാ ആദിതസ്തഥാ .. 2,3.44 ..

കാലാവസ്ഥാസ്ത്വിമാസ്ത്വേതേ മുഹൂർത്താ ദേവതാഃ സ്മൃതാഃ .

സർവഗ്രഹാണാം ത്രീണ്യേവ സ്ഥാനാനി വിഹിതാനി ച .. 2,3.45 ..

ദക്ഷിണോത്തരമധ്യാനി താനി വിദ്യാദ്യഥാക്രമമ് .

സ്ഥാനം ജാരദ്ഗവം സധ്യേ തഥൈരാവതമുത്തരമ് .. 2,3.46 ..

വൈശ്വാനരം ദക്ഷിണതോ നിർദിഷ്ടമിഹ തത്ത്വതഃ .

അശ്വിനീ കൃത്തികാ യാമ്യം നാഗവീഥീതി വിശ്രുതാ .. 2,3.47 ..

ബ്രാഹ്മം സൗമ്യം തഥാർദ്രാ ച ഗജവീഥീതി ശബ്ദിതാ .

പുഷ്യാശ്ലേഷേ തഥാദിത്യം വീഥീ ചൈരാവതീ മതാ .. 2,3.48 ..

തിസ്രസ്തു വിഥയോ ഹ്യേതാ ഉത്തരോ മാർഗ ഉച്യതേ .

പൂർവോത്തരേ ച ഫൽഗുന്യൗ മഘാ ചൈവാർഷഭീ സ്മൃതാ .. 2,3.49 ..

ഹസ്തശ്ചിത്രാ തഥാ സ്വാതീ ഗോവീഥീതി തു ശബ്ദിതാ .

ജ്യേഷ്ഠാ വിശാഖാനുരാധാ വീഥീ ജാരദ്ഗവീ മതാ .. 2,3.50 ..

ഏതാസ്തു വീഥയസ്തിസ്രോ മധ്യമോ മാർഗ ഉച്യതേ .

മൂലം പൂർവോത്തരാഷാഢേ അജവീഥ്യാഭിശബ്ദിതേ .. 2,3.51 ..

ശ്രവണം ച ധനിഷ്ഠാ ച മാർഗീ ശതഭിഷക്തഥാ .

വൈശ്വാനരീ ഭാദ്രപദേ രേവതീ ചൈവ കീർത്തിതാ .. 2,3.52 ..

ഏതാസ്തു വീഥയസ്തിസ്രോ ദക്ഷിണേ മാർഗ ഉച്യതേ .

അഷ്ടാവിംശതി യാഃ കന്യാ ദക്ഷഃ സോമായ താ ദദൗ .. 2,3.53 ..

സർവാ നക്ഷത്രനാമ്ന്യസ്താ ജ്യൗതിഷേ പരികീർത്തിതാഃ .
താസാമപത്യാന്യഭവന്ദീപ്തിയോ്മിതതേജസഃ .. 2,3.54 ..
യാസ്തു ശേഷാസ്തദാ കന്യാഃ പ്രതിജഗ്രാഹ കശ്യപഃ .
ചതുർദശാ മഹാഭാഗാഃ സർവാസ്താ ലോകമാതരഃ .. 2,3.55 ..
അദിതിർദിതിർദനുഃ കാഷ്ഠാരിഷ്ടാനായുഃ ഖശാ തഥാ .
സുരഭിർവിനതാ താമ്രാ മുനിഃ ക്രോധവശാ തഥാ .. 2,3.56 ..
കദ്രൂർമാതാ ച നാഗാനാം പ്രജാസ്താസാം നിബോധത .
സ്വായംഭുവേ്ന്തരേ താത യേ ദ്വാദശ സുരോത്തമാഃ .. 2,3.57 ..
വൈകുണ്ഠാ നാമ തേ സാധ്യാ ബഭൂവുശ്ചാക്ഷുഷേം്തരേ .
ഉപസ്ഥിതേം്തരേ ഹ്യസ്മിൻപുനർവൈവസ്വതസ്യ ഹ .. 2,3.58 ..
ആരാധിതാ ആദിത്യാ തേ സമേത്യോചുഃ പരസ്പരമ് .
ഏതാമേവ മഹാഭാഗാമദിതിം സംപ്രവിശ്യ വൈ .. 2,3.59 ..
വൈവസ്വതേം്തരേ ഹ്യസ്മിന്യോഗാദർദ്ധേന തേജസാ .
ഗച്ഛേമ പുത്രതാമസ്യാസ്തന്നഃ ശ്രേയോ ഭവിഷ്യതി .. 2,3.60 ..
ഏവമുക്ത്വാ തു തേ സർവേ വർത്തമാനേം്തരേ തദാ .
ജജ്ഞിരേ ദ്വാദശാദിത്യാ മാരീയാത്കശ്യപാത്പുനഃ .. 2,3.61 ..
ശതക്രതുശ്ച വിഷ്ണുശ്ച ജജ്ഞാതേ പുനരേവ ഹി .
വൈവസ്വതേം്തരേ ഹ്യസ്മിന്നരനാരായണൗ തദാ .. 2,3.62 ..
തേഷാമപി ഹി ദേവാനാം നിധനോത്പത്തിരുച്യതേ .
യഥാ സൂര്യസ്യ ലോകേ്സ്മിന്നുദയാസ്തമയാവുഭൗ .. 2,3.63 ..
ദൃഷ്ടാനുശ്രവികേ യസ്മാത്സക്താഃ ശബ്ദാദിലക്ഷണേ .
അഷ്ടാത്മകേ്ണിമാദ്യേ ച തസ്മാത്തേ ജജ്ഞിരേ സുരാഃ .. 2,3.64 ..
ഇത്യേഷ വിഷയേ രാഗഃ സംഭൂത്യാഃ കാരണം സ്മൃതമ് .
ബ്രഹ്മശാപേന സംഭൂതാ ജയാഃ സ്വായംഭുവേ ജിതാഃ .. 2,3.65 ..
സ്വാരോചിഷേ വൈ തുഷിതാഃ സത്യശ്ചൈവോത്തമേ പുനഃ .
താമസേ ഹരയോ ദേവാ ജാതാശ്ചാ രിഷ്ടവേ തു വൈ .. 2,3.66 ..

വൈകുണ്ഠാശ്ചാശ്രുഷേ സാധ്യാ ആദിത്യാഃ സപ്തമേ പുനഃ .

ധാതാര്യമാ ച മിത്രശ്ച വരുണോംഽശോ ഭഗസ്തഥാ .. 2,3.67 ..

ഇന്ദ്രോ വിവസ്വാൻപൂഷാ ച പർജന്യോ ദശമഃ സ്മൃതഃ .

തതസ്ത്വഷ്ടാ തതോ വിഷ്ണുരജഘന്യോ ജഘന്യജഃ .. 2,3.68 ..

ഇത്യേതേ ദ്വാദശാദിത്യാഃ കശ്യപസ്യ സുതാ വിഭോഃ .

സുരഭ്യാം കശ്യപാദ്രുദ്രാ ഏകാദശ വിജജ്ഞിരേ .. 2,3.69 ..

മഹാദേവപ്രസാദേന തപസാ ഭാവിതാ സതീ .

അങ്ഗാരകം തഥാ സർപം നിരൃതിം സദസത്പതിമ് .. 2,3.70 ..

അജൈകപാദഹിർബുധ്ന്യൗ ദ്വാവേകം ച ജ്വരം തഥാ .

ഭുവനം ചേശ്വരം മൃത്യും കപാലീതി ച വിശ്രുതമ് .. 2,3.71 ..

ദേവാനേകാദശൈതാംസ്തു രുദ്രാംസ്ത്രിഭുവനേശ്വരാൻ .

തപസോഗ്രേണ മഹതാ സുരഭിസ്താനജീജനത് .. 2,3.72 ..

തതോ ദുഹിതരാവന്യേ സുരഭിർദേവ്യജായത .

രോഹിണീ ചൈവ സുഭഗാം ഗാന്ധവീ ച യശസ്വിനീമ് .. 2,3.73 ..

രോഹിണ്യാ ജജ്ഞിരേ കന്യാശ്ചതസ്രോ ലോകവിശ്രുതാഃ .

സുരൂപാ ഹംസകാലീ ച ഭദ്രാ കാമദുഘാ തഥാ .. 2,3.74 ..

സുഷുവേ ഗാഃ കാമദുഘാ സുരൂപാ തനയദ്വയമ് .

ഹംസകാലീ തു മഹിഷാൻഭദ്രായാസ്ത്വവിജാതയഃ .. 2,3.75 ..

വിശ്രുതാസ്തു മഹാഭാഗാ ഗാന്ധർവ്യാ വാജിനഃ സുതാഃ .

ഉച്ചൈഃശ്രവാദയോ ജാതാഃ ഖേചരാസ്തേ മനോജവാഃ .. 2,3.76 ..

ശ്വേതാഃ ശോണാഃ പിശങ്ഗാസ്ച സാരങ്ഗാ ഹരി താർജുനാഃ .

ഉക്താ ദേവോപവാഹ്യാസ്തേ ഗാന്ധർവിയോനയോ ഹയാഃ .. 2,3.77 ..

ഭൂയോ ജജ്ഞേ സുരഭ്യാസ്തു ശ്രീമാംശ്ചന്ദ്രപ്രഭോ വൃഷഃ .

സ്രഗ്വീ കകുദ്മാന്ദ്യുതിമാ നമൃതാലയസംഭവഃ .. 2,3.78 ..

സുരഭ്യനുമതേ ദത്തോ ധ്വജോ മാഹേശ്വരസ്തു സഃ .

ഇത്യേതേ കശ്യപസുതാ രുദ്രാദിത്യാഃ പ്രകീർത്തിതാഃ .. 2,3.79 ..

ധർമസ്യ പുത്രാഃ സ്മൃതാഃ സാധ്യാ വിശ്വേ ച വസവസ്തഥാ .

യഥേന്ധനവശാദ്വഹ്നിരേകസ്തു ബഹുധാ ഭവേത് .. 2,3.80 ..

ഭവത്യേകസ്തഥാ തദ്വന്മൂർത്തീനാം സ പിതാ മഹഃ .

ഏകോ ബ്രഹ്മാന്തകശ്ചൈവ പുരുഷശ്ചേതി തത്ര യഃ .. 2,3.81 ..

ഏകസ്യൈതാഃ സ്മൃതാസ്തിസ്രസ്തനവസ്തു സ്വയംഭുവഃ .

ബ്രാഹ്മീ ച പൗരുഷീ ചൈവ കാലാഖ്യാ ചേതി താഃ സ്മൃതാഃ .. 2,3.82 ..

യാ തത്ര രാജസീ തസ്യ തനുഃ സാ വൈ പ്രജാകരീ .

മതാ സാ യാ തു കാലാഖ്യാ പ്രജാക്ഷയകരീ തു സാ .. 2,3.83 ..

സാത്ത്വികീ പൗരുഷീ യാ തു സാ തനുഃ പാലികാ സ്മൃതാ .

രാജസീ ബ്രഹ്മണോ യാ തു മാരീചഃ കശ്യപോഽഭവത് .. 2,3.84 ..

താമസീ ചാന്തകൃദ്യാ തു തദംശോ വിഷ്ണുരുച്യതേ .. 2,3.85 ..

ത്രൈലോക്യേ താഃ സ്മൃതാസ്തിസ്രസ്തനവോ വൈ പ്രജാകരീ .

മതാ സാ യാ തു കാലാഖ്യാ പ്രജാക്ഷയകരീ തു സാ .. 2,3.86 ..

സൃജത്യഥാനുഗൃഹ്ണാതി തഥാ സംഹരതി പ്രജാഃ .

ഏവമേതാഃ സ്മൃതാസ്തിസ്രസ്തനവോ ഹി സ്വയംഭുവഃ .. 2,3.87 ..

പ്രാജാപത്യാ ച രൗദ്രാ ച വൈഷ്ണവീ ചേതി താസ്ത്രിധാ .

ഏതാസ്തന്വഃ സ്മൃതാ ദേവാ ധർമശാസ്ത്രേ പുരാതനേ .. 2,3.88 ..

സാംഖ്യയോഗരതൈർധീരൈഃ പൃഥഗേകാർഥദർശിഭിഃ .

അഭിജാതിപ്രഭാവജ്ഞൈർമുനിഭിസ്തത്ത്വദർശിഭിഃ .. 2,3.89 ..

ഏകത്വേന പൃഥക്ത്വേന താസു ഭിന്നാഃ പ്രജാസ്ത്വിമാഃ .

ഇദം പരമിദം നേതി ബ്രുവതേ ഭിന്നദർശിനഃ .. 2,3.90 ..

ബ്രഹ്മാണാം കാരണം കേ ചിത്കേചിദാഹുഃ പ്രജാപതിമ് .

കേചിദ്ഭവം പരത്വേന പ്രാഹുർവിഷ്ണും തഥാപരേ .. 2,3.91 ..

അഭിജ്ഞാനേന സംഭൂതാഃ സക്താരിഷ്ടവിചേതസഃ .

സത്ത്വം കാലം ച ദേശം ച കാര്യം ചാവേക്ഷ്യ കർമ ച .. 2,3.92 ..

കാരണം തു സ്മൃതാ ഹ്യേതേ നാനാർഥേഷ്വിഹ ദേവതാഃ .

ഏകം പ്രശംസമാനസ്തു സർവാനേവപ്രശംസതി .. 2,3.93 ..

ഏകം നിന്ദതി യസ്ത്വേഷാം സർവാനേവ സ നിന്ദതി .

ന പ്രദ്വേഷസ്തതഃ കാര്യോ ദേവതാസു വിജാനതാ .. 2,3.94 ..

ന ശക്യാ ഈശ്വരാജ്ഞാതുമൈശ്വര്യേണ വ്യവസ്ഥിതാഃ .

ഏകത്വാത്സ ത്രിധാ ഭൂത്വാ സംപ്രമോഹയതി പ്രജാഃ .. 2,3.95 ..

ഏതേഷാം വൈ ത്രയാണാം തു വിചിന്വന്ത്യന്തരം ജനാഃ .

ജിജ്ഞാസവഃ പരീഹന്തേ സക്താ ദുഷ്ടാ വിചേതസഃ .. 2,3.96 ..

ഇദം പരമിദം നേതി സംരംഭാദ്ഭിന്നദർശിനഃ .

യാതുധാനാ വിശേഷാ യേ പിശാചാശ്ചൈവ നാന്തരമ് .. 2,3.97 ..

ഏകഃ സ തു പൃഥക്ത്വേന സ്വയം ഭൂത്വാ ച തിഷ്ഠതി .

ഗുണമാത്രാത്മികാഭിസ്തു തനുഭിർമോഹയൻപ്രജാഃ .. 2,3.98 ..

തേഷ്വേകം യജതേ യോ വൈ സ തദാ യജതേ ത്രയമ് .

തസ്മാദ്ദേവാസ്ത്രയോ ഹ്യേതേ നൈരന്തര്യേണധിഷ്ടതാഃ .. 2,3.99 ..

തസ്മാത്പൃഥക്ത്വമേകത്വം സംഖ്യാ സംഖ്യേ ഗതാഗതമ് .

അല്പത്വം വാ ബഹുത്വം വാ തേഷു കോ ജ്ഞാതുമർഹതി .. 2,3.100 ..

തസ്മാത്സൃഷ്ട്വാനുഗൃഹ്ണതി ഗ്രസതേ ചൈവ സർവശഃ .

ഗുണാത്മക~~ത്വൈവ~~ [ത്‌വൈ] കല്പയേ തസ്മാദേകഃ സ ഉച്യതേ .. 2,3.101 ..

രുദ്രം ബ്രഹ്മാണമിന്ദ്രം ച ലോകപാലാനൃഷീന്മനൂൻ .

ദേവം തമേകം ബഹുധാ പ്രാഹുർനാരായണം ദ്വിജാഃ .. 2,3.102 ..

പ്രാജാപത്യാ ച രൗദ്രീ ച തനുര്യാ ചൈവ വൈഷ്ണവീ .

മന്വന്തരേഷു വൈ തിസ്ര ആവർത്തന്തേ പുനഃ പുനഃ .. 2,3.103 ..

ക്ഷേത്രജ്ഞാ അപി ചാന്യേഽസ്യ വിഭോർജായന്ത്യനുഗ്രഹാത് .

തേജസാ യശസാ ബുദ്ധ്യാ ശ്രുതേന ച ബലേന ച .. 2,3.104 ..

ജായന്തേ തത്സമാശ്ചൈവ താനപീമാന്നിബോധത .

രാജസ്യാ ബ്രഹ്മണോംഽശേന മാരീചഃ കശ്യപോഽഭവത് .. 2,3.105 ..

താമസ്യാസ്തസ്യ ചാംശേന കാലോ രുദ്രഃ സ ഉച്യതേ .

സാത്ത്വിക്യാശ്ച തഥാംശേന യജ്ഞോ വിഷ്ണുരജാ യത .. 2,3.106 ..

ത്രിഷു കാലേഷു തസ്യൈതാ ബ്രഹ്മമസ്തനവോ ദ്വിജാഃ .

മന്വന്തരേഷ്വിഹ സ്രഷ്ടുമാവർത്തന്തേ പുനഃ പുനഃ .. 2,3.107 ..

മന്വന്തരേഷു സർവേഷു പ്രജാഃ സ്ഥാവരജങ്ഗമാഃ .

യുഗാദൗ സകൃദുത്പന്നാസ്തിഷ്ഠന്തീഹാപ്രസംയമാത് .. 2,3.108 ..

പ്രാപ്തേ പ്രാപ്തേ തു കല്പാന്തേ രുദ്രഃ സംഹരതി പ്രജാഃ .

കാലോ ഭൂത്വാ യുഗാത്മാസൗ രുദ്രഃ സംഹരതേ പുനഃ .. 2,3.109 ..

സംപ്രാപ്തേ ചൈവ കല്പാന്തേ സപ്തരശ്മിർദിവാകരഃ .

ഭൂത്വാ സംവർത്തകാദിത്യസ്ത്രീംല്ലോകാംശ്ച ദഹത്യുത .. 2,3.110 ..

വിഷ്ണുഃ പ്രജാനുഗ്രഹകൃത്സദാ പാലയതി പ്രജാഃ .

തസ്യാം തസ്യാമവസ്ഥായാം തത ഉത്പാദ്യ കാരണമ് .. 2,3.111 ..

സത്ത്വോദ്രിക്താ തു യാ പ്രോക്താ ബ്രഹ്മണഃ പൗരുഷീ തനുഃ .

തസ്യാംശേന ച വിജ്ഞേയോ മനോഃ സ്വായംഭുവേന്തരേ .. 2,3.112 ..

ആകൃത്യാം മനസാ ദേവ ഉത്പന്നഃ പ്രഥമം വിഭുഃ .

തതഃ പുനഃ സ വൈ ദേവഃ പ്രാപ്തേ സ്വാരോചിഷേഽന്തരേ .. 2,3.113 ..

തുഷിതായാം സമുത്പന്നോ ഹ്യജിതസ്തുഷിതൈഃ സഹ .

ഔത്തമേ ഹ്യന്തരേ വാപി ഹ്യജിതസ്തു പുനഃ പ്രഭുഃ .. 2,3.114 ..

സത്യായാമഭവത്സത്യഃ സഹ സത്യൈഃ സുരോത്തമൈഃ .

താമസസ്യാതരേ ചാപി സ ദേവഃ പുനരേവ ഹി .. 2,3.115 ..

ഹരിണ്യാം ഹരിഭിഃ സാർദ്ധം ഹരിരേവ ബഭൂവ ഹ .

വൈവസ്വതേന്തരേ ചാപി ഹരിർദേവഃ പുനസ്തു സഃ .. 2,3.116 ..

വൈകുണ്ഠോ നാമതോ ജജ്ഞേ വിധൂതരജസൈഃ സഹ .

മരീചാത്കശ്യപാദ്വിഷ്ണുരദിത്യാം സംബഭൂവ ഹ .. 2,3.117 ..

ത്രിഭിഃ ക്രമൈരിമാംല്ലോകഞ്ജിത്വാ വിഷ്ണുസ്ത്രിവിക്രമഃ .

പ്രത്യപാദയദിന്ദ്രായ ദൈവതൈശ്ചൈവ സ പ്രഭുഃ .. 2,3.118 ..

ഇത്യേതാസ്തനവോ ജാതാ വ്യതീതാഃ സപ്തസപ്തസു .

മന്വന്തരേഷ്വതീതേഷു യാഭിഃ സംരക്ഷിതാഃ പ്രജാഃ .. 2,3.119 ..

യസ്മാദ്വിശ്വമിദം സർവം ജായതേ ലീയതേ പുനഃ .

യസ്യാംശേനാമരാഃ സർവേ ജായന്തേ ത്രിദിവേശ്വരാഃ .. 2,3.120 ..

വർദ്ധന്തേ തേജസാ ബുദ്ധ്യാ ശ്രുതേന ച ബലേന ച .

യദ്യദ്വിഭൂതിമത്സത്ത്വം ശ്രീമദൂർജിതമേവ വാ .. 2,3.121 ..

തത്തദേവാവഗച്ഛധ്വം വിഷ്ണോസ്തേജോംഽശസംഭവമ് .

സ ഏവ ജായതേംഽശേന കേചിദിച്ഛന്തി മാനവാഃ .. 2,3.122 ..

ഏകേ വിവദമാനാസ്തു ദൃഷ്ടാന്താച്ച ബ്രുവന്തി ഹി .

ഏഷാം ന വിദ്യതേ ഭേദസ്ത്രയാണാം ദ്യുസദാമിഹ .. 2,3.123 ..

ജായന്തേ പോഹയന്ത്യം ശൈശ്രീശ്വരാ യോഗമായയാ .. 2,3.124 ..

തസ്മാത്തേഷാം പ്രചാരേ തു യുക്തായുക്തം ന വിദ്യതേ .

ഭൂതാനുവാദിനാ മാദ്യാ മധ്യസ്ഥാ ഭൂതവാദിനാമ് .. 2,3.125 ..

ഭൂതാനുവാദിനഃ സക്തസ്ത്രയശ്ചൈവ പ്രവാദിനാമ് .

പരീക്ഷ്യ ചാനുഗൃഹ്ണന്തി നിഗൃഹ്ണന്തി ഖലാൻസ്വയമ് .. 2,3.126 ..

മത്തഃ പൂർവ്വേ ച തേ തസ്മാത്പ്രഭവശ്ച തതോഽധികാഃ .

തഥാധികരണൈരന്യൈർഥാ തത്ത്വനിദർശകാഃ .. 2,3.127 ..

ദേവാനാം ദേവഭൂതാശ്ച തേ വൈ സർവപ്രവർത്തകാഃ .

കർമ്മണാം മഹതാം തേ ഹി കർത്താരോ ജഗദീശ്വരാഃ .. 2,3.128 ..

ശ്രുതിജ്ഞൈഃ കാരണൈരേതൈശ്ചതുർഭിഃ പരികീർത്തിതാഃ .

ബാലിശാസ്തേ ന ജാനന്തി ദൈവതാനി പ്രഭാഗശഃ .. 2,3.129 ..

ഇമം ചോദാഹരന്ത്യത്ര ശ്ലോകം യോഗേശ്വരാൻപ്രതി .

കുര്യാദ്യോഗബലം പ്രാപ്യ തൈശ്ച സർവൈർമഹാംശ്ചരേത് .. 2,3.130 ..

പ്രാപ്നുയാദ്വിഷയാംശ്ചൈവ പുനശ്ചോർദ്ധ്വ തപശ്ചരേത് .

സംഹരേത പുനഃ സർവ്വാൻസൂർയ്യോ ജ്യോതിർഗണാനിവ .. 2,3.131 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ മധ്യഭാഗേ തൃതീയ ഉപോദ്ധാതപാദേ

സ്വയംഭൂത്രൈഗുണ്യസ്വരൂപവർണനം നാമ തൃതീയോഽധ്യായഃ

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/മധ്യഭാഗഃ/അധ്യായഃ_3&oldid=363463" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

20 ഡിസേമ്ബർ 2022 (തമേ) ദിനാങ്കേ 10:26 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .